

формуванню сталої політичної системи нашого суспільства.

Список використаних джерел

1. Ребкало В. А., Василевський О. Л. Шляхи реформування політичної системи України [Текст] / В. А.Ребкало, О. Л. Василевський // Політична реформа - гарантія демократичного розвитку українського суспільства. -К., 2004.- С 8-9.
2. Француз А.Й. Співвідношення понять "політична система" та "політична структура" (правовий аспект) // Держава і право - Київ, 2004 - Вип. 25. - с.136 – 142.
3. Юсов А.В. Політична система сучасного суспільства: поняття, структура, функції // Держава і право: збірник наукових праць: юридичні і політичні науки/ Інститут держави і права ім. В.М. Корецького НАН України - Київ, 2008. - Вип. 41. - С. 112 – 116.

**Тихомиров Д.О. старший викладач
кафедри теорії держави та права НАВС,
к.ю.н.**

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ОРГАНІЗАЦІЇ ПІДГОТОВКИ ПОЛІЦІЇ У ВЕЛИКОБРИТАНІЇ

Сучасні процеси світового правового розвитку характеризуються здебільшого не поглибленням самотності національних правових систем і притаманних їм форм організації й здійснення юридичної діяльності, а, навпаки, конвергенцією, взаємопроникненням особливо в тих сферах, у яких правові інституції інших країн є більш ефективними й такими, що відповідають правовому прогресу. Прецедентне право як “юридичне” право все більше проникає в країни, що відносяться до інших правових сімей, а також у правовий простір міждержавних і наддержавних об’єднань, регіональне й міжнародне право.

Враховуючи інтеграцію України в європейський та міжнародний правовий простір, така конвергенція й міжнародне визнання значення юридичної діяльності в правовому розвитку стає одним із напрямків реформування вітчизняної правової системи.

Організація поліції кожної країни є різною й адаптованою як під національне законодавство, так і під структуру самої держави. Наприклад, поліція у Великобританії складається з приблизно 50 регіональних підрозділів в Англії, Шотландії та Уельсі і такий тип організації поліції вважається децентралізованим. Окрім поліцейських сил, у Великобританії існує спеціальний підрозділ [MI5](#), який забезпечує внутрішню безпеку держави. Будь-який працівник поліції в Англії може виконувати окремі юридичні дії, які відносяться до юридичної діяльності, але при цьому їм не обов’язково мати юридичну освіту. Майже 3/4 всіх поліцейських сил Англії складають констеблі різних рівнів, які за своїми повноваженнями проводять дії щодо припинення, розкриття й розслідування злочинів. Вони не мають повної, в нашому розумінні, юридичної освіти, але проходять юридичну підготовку щодо питань, які відносяться до сфери розслідування, попередження та розкриття злочинів

Кадрова робота в країнах англо-американської правової сім’ї відрізняється від її аналогів у країнах романо-германського типу. У таких країнах як Сполучені Штати Америки, Великобританія, Австралія, Канада, Нова Зеландія, майже всі, особи, які займають посаду в поліції, розпочинають з найнижчого рівня навчання. При проходженні служби кожен поліцейський може отримати підвищення за умов належного виконання ним своїх обов’язків та проходження конкурсних екзаменів, що дозволяє виявити найбільш професійно підготовлених та достойних працівників.

Державна освітня політика у сфері поліцейської освіти у Великобританії з 80-х рр. була направлена на посилення впливу Центру на управління поліцією і підготовку для неї фахівців. У 1985 р. була опублікована доповідь «Стратегія поліцейської підготовки», в якому наголошувалися щодо недоліків в організації управління підготовкою кадрів. У зв'язку з цим в 1992 р. управління підготовкою кадрів було реформоване. Реорганізації було піддана і сама система підготовки поліцейських кадрів. Якщо до реформи попередню підготовку перед призначенням на посаді

отримували лише констеблі, то у відповідності новим порядком просування по службі можна було отримати лише після тривалого вчення або складання іспиту на відповідний чин. Система учбових закладів Великобританії складається з восьми регіональних учбових центрів, що здійснюють первинну підготовку, а також Коледжу вищого поліцейського складу у Брамсхилі. Як основне завдання вчення поліцейських у Великобританії з 1980 р. висувається тренування навичок практичної роботи.

Після закінчення вчення в коледжі, випускники повинні уміти спілкуватися, міркувати, логічно мислити, слухати співбесідника, проявляти тактовність і ввічливість, знаходити підхід до людей і встановлювати контакти з ними, викликати довіру, уміти допитувати свідків і так далі. Окрім цього, поліцейський повинен знати законодавство в об'ємі, необхідному для несення служби, тактику поліцейської діяльності, основи криміналістичної техніки.

Слід зазначити, що, у Великобританії найбільш перспективних молодих працівників відбирають для проходження 12-місячного навчання у національному поліцейському коледжі, де вони навчаються без відриву від проходження служби на своїх посадах. Особливістю такого коледжу, порівняно з аналогами у країнах романо-германської правової сім'ї, є те, що успішне його закінчення не гарантує обов'язкового підвищення.

При розгляді будь-якої юридичної діяльності суттєвим є наявність або відсутність професійних організацій, оскільки вони впливають як на загальну діяльність, так і на розвиток професії у майбутньому. Тому треба зазначити, що у більшості країн англо-американської правової сім'ї об'єднання співробітників поліції у професійні організації в минулому було заборонено, тому протягом тривалого часу на території таких держав створювалися братства або інші неформальні організації, які частково виконували функції професійних спілок та союзів. Такі організації існують у багатьох країнах і сьогодні. За всієї різноманітності напрямків їхньої діяльності, основним призначенням є захист прав працівників поліції в соціальних, правових економічних та інших сферах життя.

Поліцейська діяльність завжди мала і має важливе значення для будь-якої держави. Захист прав громадян та інших суб'єктів права, попередження злочинів, їхнє припинення, затримання правопорушників, досудове розслідування важливі, але не єдині напрямки поліцейської діяльності.

З'ясування саме особливостей юридичних властивостей, питомої ваги юридичних дій в загальній структурі оперативно-службової діяльності поліції є актуальним, необхідним і доцільним, оскільки це пов'язано з її правовим регулюванням, гарантуванням, а також кадровим, моральним та іншим забезпеченням, професійними вимогами та професійною підготовкою працівників поліції тощо, а, отже, зі станом правопорядку, рівнем захисту прав особи, ефективністю юридичної діяльності судових та інших правоохоронних органів.

До кандидатів на заміщення посад у англійському Департаменті кримінальних розслідувань, окрім таких стандартних вимог як освіта, наявність водійського посвідчення, медичне та психічне здоров'я, обов'язковою є умова роботи в поліції на посадах як детективів, так і поліцейських "у формі" протягом щонайменше двох років.

З вищенаведеного випливає, що до поліцейських не пред'являються вимоги наявності юридичної освіти, оскільки не кожен поліцейський під час виконання своїх професійних обов'язків здійснює, власне, юридичні дії, навіть у випадках, коли це пов'язано з допитами, арештами, роз'ясненням прав та обов'язків затриманому тощо, але існує прошарок поліцейських посад до кандидатів на заміщення яких, поряд з "первинними вимогами", висуваються і додаткові умови, пов'язані з особливостями певних юридичних дій. Ці спеціалізовані знання, навички та вміння особа може набути до вступу до лав поліції або при проходженні підвищення кваліфікації, або під час спеціальної підготовки в поліцейських академіях чи інших навчальних закладах. Так, багато навчальних закладів представляють свої Criminal Justice Degree Programs (програми, які передбачають освіту по кримінально-правовому напрямку). Вони найчастіше включають виправне та кримінальне право, кримінальний процес, теорію кримінології та статистики, криміналістику та інші пов'язані із цим курси.

Отже, з огляду на вищезазначене, можна стверджувати, що саме поліцейських – детективів уже можна пов'язувати з юридичною діяльністю, оскільки одночасно з суто

“поліцейськими” навичками, вміннями та знаннями вони отримують певну юридичну освіту в галузях кримінального права та кримінального процесу, причому в даний час в більшості країн світу спостерігається тенденція збільшення таких посад, а одже підвищення кількості, власне, осіб з юридичною освітою у лавах правоохоронних органів.

Список використаних джерел

1. Police law enforcement [Електронний ресурс] / Encyclopedia Britannica. – Режим доступу статті: <http://www.britannica.com/EBchecked/topic/467289/police>
2. Гуценко К. Ф. Уголовный процесс западных государств / К. Ф. Гуценко, Л. В. Головкин, Б. А. Филимонов. – М. : ИКД “Зерцало-М”, 2001. – 480 с.
3. Шушкевич И. Ч. Зарубежный опыт и реформа подготовки кадров для органов внутренних дел России. / И. Ч. Шушкевич. – Рязань, 1994. – 103с.
4. Шушкевич И.Ч. Профессиональная подготовка полицейских в Европейских странах. / И. Ч. Шушкевич. – СПб., 1997. – 186 с.

Тюрина О. В. професор кафедри теорії держави і права НАВС, к.ю.н, доцент

ПРАВООХОРОННА СИСТЕМА ЯК ОБ’ЄКТ НАУКОВОГО ПІЗНАННЯ

Сьогодення Української держави є періодом кардинального реформування її правової, і зокрема правоохоронної системи. Дане пов’язане як з потребою в удосконаленні забезпечення внутрішньої безпеки нашої держави, так й адаптації правоохоронної системи України до стандартів, прийнятих у Європейському Союзі, що визначає теоретичну і практичну значущість наукового обґрунтування і відповідного забезпечення реформаторських ідей та їх практичної реалізації. У зв’язку з чим особливого значення набуває можливість наукового осмислення такого явища як правоохоронна система в його комплексності і взаємодії з іншими соціальними системами, з урахуванням національних особливостей України, з тим, щоб проведені реформи призвели до очікуваного якісного результату.

Правоохоронна система як об’єкт юриспруденції - це складне державно-правове явище, що досліджується різними юридичними науками, кожна з яких вивчає в ньому певні властивості, якості, які співвідносяться з їх предметом, або, інакше кажучи, опосередковано, виходячи з особливостей державно-правових явищ, які включені в їх предмет.

Незважаючи на наявність досить значної кількості теоретичних, спеціальних і прикладних наукових досліджень проблем організації і функціонування правоохоронної системи, в юриспруденції і правовій практиці відмічається їх фрагментарність, спеціалізованість, навіть певна роз’єднаність, що породжує, з одного боку, прогалини у науковому забезпеченні правоохоронної діяльності, а, з іншого - відсутність необхідної скоординованості існуючих наукових досліджень.

Для удосконалення правоохоронної системи України важливе значення має визначення цілей і інтересів даного процесу, серед яких можна виділити основоположні і ситуаційні. Основоположна мета полягає у формуванні дієвого механізму функціонування правоохоронної системи, здатного повноцінно охороняти і захищати основні права, свободи і законні інтереси людини і громадянина на засадах верховенства права. До ситуаційних цілей і інтересів реформування правоохоронної системи України можна віднести, зокрема, наукове та правове забезпечення реформування окремих правоохоронних органів, й зокрема міліції (поліції), з метою приведення їх у стан, що дозволяє забезпечувати надійний захист особи, суспільства і держави від злочинних посягань, відчутне реальне поліпшення суспільної безпеки з одночасним обмеженням темпів зростання злочинності.

У руслі державно-правового розвитку і практичної реалізації ідей міжнародного правопорядку, Україна обрала європейський напрям у нинішньому глобалізованому світі. Підписання Угоди про асоціацію України та Європейського Союзу стало важливим кроком щодо